

Prædiken til 3. søndag i fasten prædiken ved sognepræst Jens Jacob Jensen, Aars.

Salmer: 736 – 448 – 336 // 637 – 439 – 321v6 - 208

736: Den mørke nat forgangen er

448: Fyldt af glæde

336: Vor Gud han er så fast en borg

637: Du, som mætted tusind munde

439: O, du Guds lam

321v6 O kærlighed selv

208: Skriv dig, Jesus

Tekster til 3. Søndag i fasten: 2. Mos 32,7-10.30-32 – Johs Åb 2 – Johs 8,42-51

Tekster til 3. søndag i fasten kan læses her: <https://www.bibelselskabet.dk/3-s-i-fasten-fra-anden-raekke>

Billedet 'Handlingen' af Michael Kvium kan findes på <https://www.kirke.dk/sites/default/files/styles/metatag/public/2019-01/kvium.png?itok=6sc0S8is>

Vi befinder os i en alvorlig situation. Corona-virus har lukket landet ned. Krisen er verdensomspændende. Statsministeren siger, at vi skal tage os af hinanden ved at holde afstand. Det er vigtigt, at vi følger også den vejledning – selv om den kolliderer med hvad vi opfatter som menneskeligt og normalt. Men intet er som det plejer.

Måske skal vi bruge tiden til at tænke over vort liv.

Hvad magter vi i grunden – når det kommer til stykket?

I øjeblikket kæmper vi en hård kamp mod Corona. Den kolossale indsats og de store ofre sker udtrykkeligt af hensyn til de helbredsmæssigt svageste og mest udsatte i vort samfund – Men spørgsmålet er jo, om krisen i grunden er menneskeskabt?

Handlingen

Kunstneren Michael Kvium's billeder er særegne, nogen vil kalde dem ulækre.

Det passer til evangeliet, når Jesus taler ubehageligt: I har Djævelen til far – I er djævlens børn. Kviums billede viser hvad det er!

Billedet viser et menneske, der sidder i en krog - i et lukket, mørkt rum. En noget uformelig mand, der sidder med ryggen til beskueren. Han sidder sammenkrøbet, i en

akavet, forvredet stilling. Han er ingen skønhedsåbenbaring, og er nøgen, det eneste, han har på, er - et armbåndsursur.

På væggen hænger et ovalt spejl, smukt formet i gulddramme. Men der er ingenting i rummet, der spejler sig i spejlets matte overflade!

Manden sidder med et glas rødvin og hælder langsomt vinen ned i et vandglas, der står på gulvet. Mens vinen løber, forvandles den til vand!

Det er et ret uhyggeligt billede.

Især det med spejlet, der ikke spejler noget. Det er spøgelsesagtigt. Det er en skræmmende tanke at stå ved et spejl, der ikke spejler en. Så er man der jo slet ikke!

Kviums billede rejser spørgsmålet? hvem er mennesket? Hvem er jeg? Er jeg mig? Har mit liv betydning – eller er mit liv så flygtigt, at end ikke spejlet kan fange og gengive mit billede? Er jeg forkert? Er mit liv forkert? Burde det være anderledes?

Kvium kalder sit billede 'Handlingen'.

Den eneste handling i billedet er manden, der hælder vin i vandglasset. Og på vejen bliver vinen til vand. Vinen er rød – kraftfuld, et udtryk for livskraft og glæde. Det mennesket kan – synes kunstneren at sige – er at forvandle det, der er livskraften, til 'det rene vand' – mennesket kan kun forvandle farven i tilværelsen, festen, kraften, den livsglød som hører livet til til - ingenting.

Vi tømmer livet for mening.

Det skal ikke være et kunst-foredrag. Men jeg synes, billedet med sine symboler rammer os på kornet. Vi har mistet meningen med vort liv. Og vi kan ikke finde den igen.

Og derfor gør vi en helt masse ting. Vi forsøger selv at fylde mening i vort liv. På tusinde måder. Ved frådseri / overforbrug – ved vellyst – ved dovenskab – ved gerrighed og begær – ved hovmod (vi er bedre, betyder mere end de andre) – ved vrede – for nu at nævne de negative måder at leve på, som de gamle kaldte 'de 7 dødssynder'.

Det er som om vi vil prøve at trække os selv op ved hårene. Især pengene, det materielle, betyder meget. Det udvendige, facaden. Det, der kan måles og vejes.

Der er ikke stor forskel på os og de gamle hebræere. som vi hørte om i fortællingen om guldkalven.

Det var da hebræerne var på vandring mod det forjættede land, og kom til Sinaj bjerg. Moses havde ved Guds kraft ført hebræerne ud af slaveriet i Ægypten. Og Gud var med dem og sørgede for dem hele vejen. Når de manglede mad, regnede det med manna; manglede de vand, slog Moses på klippen med sin stav og vand sprang ud. Når de blev angrebet af røveriske beduinstammer, gav Gud dem styrken til at besejre fjenden. Gud var på alle måder med sit folk på vandringen.

Men ved Sinai bjerg forlod Moses folket for at gå op på bjerget og modtage de 2 stentavler med de 10 bud. Det trak ud, og folket blev uroligt. Gud var borte. Så fandt de på at lave en guldkalv. De samlede sølv og guld sammen og støbte en tyrekalv – og så dansede man i ekstase rundt om guldkalven og råbte, at den var Gud. De gjorde Guldkalven til Gud – skønt det var den skjulte himlens Gud, der havde sørget for dem.

De havde glemt deres åndelige tilhørsforhold til Gud.

Også i vort samfund betyder penge og det materielle umådeligt meget. Vi glemmer ånden. Vi glemmer Gud. Vi ser ikke hvilken betydning Jesus har for os og vort liv!

Når Jesus kalder jøderne for Satans børn – 'I har djævelen til far' – siger han jo at de knytter deres liv til det forkerte. De binder sig til det, der ikke er liv og fremtid i. Til det, der er tomhed – til Djævelen.

Hvor er livet og kraften i livet?

Ja den er i troen på, at Jesus er Guds søn. Det som kan give farve i livet, er tilliden til Jesus som redningsmand – Han kan frelse os ud af krogen...

For hvor alt hvad vi foretager os, kun kan tappe livet for liv, er Jesus den, der giver liv. Vi har døden for os – men Jesus har ved sin opstandelse besejret døden; Han er den, der giver os livet!

Michael Kviums menneske der gør vin til vand får os til at tænke på Jesus, der ved brylluppet i Kana netop gjorde det modsatte –Forvandlede vand til vin.

I husker: Da vinen slap op ved brylluppet – og festen var ved at gå i stå – forvandlede Jesus flere kar fulde af vand om til god vin. På den måde viste Jesus Guds herlighed. Gud vil liv og kraft, Gud vil fest og farver. Og at tro på Jesus er at tro, at Han vil komme og fylde ethvert menneskes – også mit - liv med liv fra Gud.

Uden Gud – uden tro på Guds kærlighed og Guds vilje til at forny livet, uden tro på Jesus – bliver Kviums billede et meget rammende billede på os som menneske...

Men tror vi at Jesus fra Gud – at Kristus levede, døde men opstod fra de døde – så bliver livet nyt. For så knytter vi vort liv til ham, som kan forvandle vand til vin. – Så knyttes livet til ham hvis kærlighed giver kraft og mening; Og hvis vi tror på Jesus Kristus og lader hans kærlighed gribe os – så vil spejlet vise os det sande billede af os som menneske - billedet af det Guds billede, vi bærer i os. Det billede, at vi er Guds børn!

Et menneske uden Gud er ingenting. Det er meningsløst!

Men netop derfor er det vigtigt at vi minder hinanden om, at vi ikke lever uden Gud.

Vi er døbt. Gud har i dåben lovet at være med os alle dage – indtil verdens ende. I dåben bliver vi podet ind på Kristus – siger vi med et billede. Ligesom en gartner kan pode en kvist på en gren, så træet kan bære frugt – sådan bliver vi i dåben knyttet til den kraft Kristus giver. Derved får livet mening.

Men skilt fra ham – ja da er det kunstnerens billede af os, som gælder.

Da er der kun tomheden.

- *I Salmernes Bog står der:
Vær mig nådig, Herre, for jeg er i nød.
Mit øje er sløret af sorg
- min sjæl og mit indre -
mit liv svinder hen i klage,
mine år i suk.
Min kraft er nedbrudt i min nød,
min krop sygner hen.
Mine venner er bange for mig,
de, der ser mig på gaden, flygter for mig.
Jeg er slettet af erindringen, som var jeg død,
jeg er blevet som et kar, der kastes bort.
Men jeg stoler på dig, Herre,
jeg siger: Du er min Gud.
Mit livsløb er i din hånd.*